

po nej a z dôvodu možného premlčania jeho nároku mu nezostávalo nič iné, ako takto postupovať. Mal za to, že je potrebné akceptovať jeho žalobu na neznámých budúcich dedičov, nevedomosť o ktorých nie je zavinená žalobcom, čo akceptuje aj rozhodovacia prax, pričom príkladmo poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 10.12.2008 sp. zn. 21Cdo/5145/2007, vychádzajúc z ktorého pre prípad, ak k času podania žaloby okruh dedičov nie je objasnený, judikatúra súdov už predtým pripustila možnosť, že veriteľ môže podať žalobu proti neznámym dedičom poručiťľa, pretože opačný prístup by mal nutne okrem iného za následok, že by veriteľ musel vždy vyčkávať s uplatnením svojho práva na súde, alebo u iného príslušného orgánu až do skončenia dedičského konania po dlžníkovi, čo by znamenalo poškodenie veriteľa, spočívajúce nielen v prieťahy s uspokojením pohľadávky, ale taktiež v nebezpečenstve premlčania, alebo prekludovania jeho práva, v súlade s ktorým názorom on pri podaní žaloby postupoval aj v posudzovanej veci. Bolo na súde prvej inštancie, aby posúdil za tejto situácie, či bolo možné v konaní pokračovať ihneď, alebo či bolo potrebné konanie prerušiť do doby zistenia dedičov, resp. skončenia konania o poručiťľovom dedičstve. On zrozumiteľne a jasne v žalobe uviedol, kto je v pozícii žalobcu a kto je v pozícii žalovaného, odvolávajúc sa práve na vyššie uvedené teoretické závery. Pokiaľ ide o identifikáciu samotných dedičov, tieto samozrejme závisia na výsledku zistení v dedičskom konaní, na ktoré, ako aj na jeho priebeh a dĺžku, žalobca nemá žiaden vplyv. Poukázal tiež na uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica pod sp. zn. 12Co/230/2018, ktorý v obdobnom prípade zrušil rozhodnutie prvoinštančného súdu pre porušenie práva na spravodlivý proces, kde identicky v obdobnom konaní vystupujúci žalobca označil na strane žalovaných budúcich dedičov po poručiťľovi, ktorý v čase podania žaloby boli neznámi, a ktorých nebolo v tom čase (rozumej v čase podania žaloby) možné objektívne definovať menom, priezviskom a adresou trvalého pobytu. Pre nespĺnenie procesných podmienok (nedostatok procesnej subjektivity na strane poručiťľky) tak nebolo možné konanie v posudzovanej veci zastaviť. Jeho žaloba smerovala proti neznámym dedičom po poručiťľke, nie proti samotnej nebohej poručiťľke.

5. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie podala v zákonnej lehote strana v spore, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané podľa § 359 CSP, že spĺňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 127 ods. 1 CSP aj náležitosti podľa § 363 CSP s uvedením dôvodov odvolania vo veci samej, vykonal odvolací súd preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania.

6. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu podaného odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné za použ. § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP). Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP (a contrario), keďže v danej veci nebolo potrebné zopakovať, alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem.

7. V preskúmvanej veci je predmetom odvolacieho prieskumu odvolanie proti uzneseniu, ktorým bolo zastavené konanie v tejto veci pre nespĺnenie procesných podmienok v podobe nedostatku spôsobilosti byť stranou sporu na strane súdom prvej inštancie v záhlaví ako žalovanej označenej neb. U. O., ktorý zomrela, ako súd zistil, ešte pred podaním žaloby.

8. Odvolací súd vychádzajúc z obsahu odvolania podrobil predovšetkým rozhodnutie odvolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného porušenia práva žalobcu na spravodlivý proces ako výsledku nesprávneho procesného postupu súdu prvej inštancie, ktorý dôvod je zrejmy z obsahu odvolania (odvolací dôvod uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP).

9. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle uvedeného odvolacieho dôvodu treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). Jeho naplnenie je jedným zo zákonných dôvodov pre zrušenie rozhodnutia.

10. Predovšetkým, i keď odvolací súd ani v najmenšom nespochybňuje, že nedostatok spôsobilosti na strane fyzickej osoby byť stranou sporu, ktorá existovala už v čase začatia konania, je neodstrániteľným nedostatkom procesnej podmienky, ktorý nemôže indikovať k ničomu inému ako k zastaveniu konania podľa § 161 ods. 2 CSP, v konkrétnostiach posudzovanej veci však o takýto prípad jednoznačne nešlo.

11. I keď z obsahu spisového materiálu vyplýva, že poručiiteľka U. O., narodená XX.XX.XXXX, zomrela dňa XX.XX.XXXX, teda pred podaním žaloby na súd (pred začatím konania), a teda v čase jeho začatia nemala procesnú subjektivitu (§ 61 CSP, § 7 ods. 1, 2 veta prvá OZ) neodôvodňovalo to súdom prvej inštancie zvolený postup, a to z dôvodu, že menovanú poručiiteľku žalobca ako účastníčku konania v samotnej žalobe a ani nikdy neskôr neoznačil. Ako vyplýva z obsahu žaloby, žalobca na žalovanej strane jednoznačne označil ako subjekty proti ktorým žaloba smeruje neznámych dedičov po zomrelej U. O., ktorých však v žalobe, ako uvádza, nemohol identifikovať (menom, dátumom narodenia, bydliskom) z dôvodu, že v čase podania žaloby títo neboli známi, ktorý svoj postup odvodzoval od ním tvrdenej súdnej praxe, poukazujúc v tomto smere aj na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Českej republiky príkladmo v uznesení zo dňa 10.12.2008, sp. zn. 21Cdo/5145/2007, opodstatnenosť ktorého postupu vzhľadali súdy, ako aj samotný žalobca v posudzovanej veci v hrozbe nebezpečenstva premlčania alebo prekludovania práva žalobcu(-ov). Z uvedeného dôvodu, preto aj žalobca smeroval svoju žalobu v tejto veci proti neznámych dedičom ním identifikovanej poručiiteľky, jednoznačne však vychádzajúc z jej obsahu, nie proti samotnej poručiiteľke. Súčasne žiadal súd prvej inštancie o poskytnutie súčinnosti pokiaľ ide o zistenie okruhu dedičov. Ako vyplýva ďalej z obsahu spisového materiálu, súd prvej inštancie zjavne tieto žalobcom produkované teoretické východiská akceptoval, pretože okruh dedičov po poručiiteľke U. O. úradnou činnosťou zisťoval a následne bez ďalšieho potom, ako mu súdna komisárka poverená prejednaním dedičstva po menovanej poručiiteľke oznámila okruh zákonných dedičov v prvej skupine po nej, s týmito ďalej vo veci aj konal a v skrátanom konaní tiež rozhodol, o čom svedčí ním vydaný platobný rozkaz zo dňa 03.06.2019, č. k. 8Csp/35/2019-75, vychádzajúc z obsahu ktorého, identifikovaný okruh dedičov po poručiiteľke uvedený v záhlaví ako subjekty žalovanej strany (žalovaní v 1/- 8/ rade) zaviazal na zaplatenie žalobcom uplatneného nároku 4.614,58 eur s príslušenstvom, a to do 15 dní od doručenia platobného rozkazu. Následne s poukazom na to, že vydaný platobný rozkaz nebolo možné doručiť všetkým v záhlaví označeným žalovaným (tvoriacim okruh dedičov po poručiiteľke) do vlastných rúk tak, ako to vyžaduje platná právna úprava, opätovne s týmito ďalej konajúc, označujúcich v záhlaví rozhodnutia v procesnom postavení žalovaných 1/ až 8/ rade, uznesením zo dňa 09.10.2019, č. k. 8Csp/35/2019-99 vydaný platobný rozkaz zo dňa 03.06.2019 zrušil.

12. Následne súd prvej inštancie bez toho, aby bolo možné prieskumu spôsobilým spôsobom opoznať dôvody zvoleného postupu, odvolaním napadnutým uznesením zo dňa 19.11.2019 v záhlaví rozhodnutia označujúc však už ako žalovanú nebohú U. O., konanie zastavil pre nedostatok procesnej subjektivity na jej strane, už len z ktorého dôvodu je tu indikácia bez ďalšieho na zrušenie napadnutého rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP, keďže tu ide o výnimočný prípad nedostatku odôvodnenia rozhodnutia, ktorý nemožno subsumovať pod tzv. inú vadu konania. Akékoľvek úvahy, ktorými sa pri zvolenom procesnom postupe súd prvej inštancie spravoval, keď napriek tomu, že žalobca jednoznačne označil na strane žalovanej dedičov po poručiiteľke, i keď ako neznámych a súd následne týchto aj došetril, s týmito konal a rozhodol, súd tieto zistené subjekty na žalovanej strane v princípe následne „zamenil“ za absencie akéhokoľvek dispozitívneho úkonu zo strany samotného žalobcu na samotnú poručiiteľku, túto v záhlaví odvolaním napadnutého rozhodnutia označil ako žalovanú, následne posudzujúc jej procesnú subjektivitu i keď žalobcom ako žalovaná nikdy označená nebola, v odôvodnení rozhodnutia jednak úplne absentujú a jednak tie dôvody, pre ktoré došlo k zastaveniu konania nemajú za týchto okolností (keďže poručiiteľka nikdy nebola žalobcom ako subjekt proti ktorému žaloba smeruje označená), oporu v konkrétnostiach posudzovanej veci.

13. Vychádzajúc teda z toho, že žalobcom nikdy ako žalovaná nebola označená samotná poručiiteľka, ale dedičia po nej, vo vzťahu k zisteniu (identifikovaniu) okruhu ktorých žiadal žalobca o súčinnosť súd prvej inštancie, ktorý týchto aj úradnou činnosťou následne zistil, prichádza(-l) do úvahy postup podľa § 129 CSP.

14. Civilné sporové konanie je totiž ovládané dispozičnou zásadou a začína výlučne na základe žaloby, pričom je na žalobcovi, aby žalobu formuloval tak, aby nevykazovala žiadne vady. Žaloba musí obsahovať všeobecné náležitosti podania uvedené v ust. § 127 ods. 1 CSP, a musí zodpovedať tiež osobitným náležitostiam žaloby uvedeným v § 132 CSP čo znamená, že musí v nej byť uvedené,

ktorému súdu je určená, čoho sa týka, čo sa žalobou sleduje, v sporovom konaní musí byť identifikovaná osoba, ktorá žalobu podáva a tiež musí byť jednoznačne uvedené označenie strán (t.j. proti komu žaloba smeruje), pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh. Strany musia byť označené tak, aby nebolo pochybností o tom, kto je stranou sporu, aby ju nebolo možné zameniť s inou osobou a aby s ňou mohol súd konať. Údaje, ktoré musí označenie strán obsahovať, upravujú ust. §§ 133 až 136 CSP. Označenie fyzickej osoby je upravené v ust. § 133 ods. 1 CSP tak, že sa v žalobe označuje menom, priezviskom, adresou trvalého pobytu a dátumom narodenia, alebo iným identifikačným údajom. Pokiaľ žaloba neobsahuje zákonom stanovené náležitosti, vykazuje vady a je povinnosťou súdu sa postupom podľa § 129 CSP o odstránenie týchto väd pokúsiť.

15. V konkrétnostiach posudzovanej veci z obsahu žaloby vyplýva, že žaloba smeruje voči dedičom po poručiťelke U. O., ktorých žalobca ako subjekty proti ktorým žaloba smeruje neidentifikoval menami, priezviskami, dátumami narodenia a bydliskami dôvodiac, že v čase podania žaloby títo neboli zistení, teda neboli mu známi, z ktorého dôvodu aj požadoval od súdu prvej inštancie súčinnosť za účelom ich zistenia úradnou činnosťou súdu. Keďže súd prvej inštancie zjavne akceptujúc požiadavku žalobcu na súčinnosť v otázke zistenia okruhu dedičov po poručiťelke U. O. (ktorú žalobca nezameniteľným spôsobom identifikoval) úradnou činnosťou okruh dedičov aj zistil (bez ohľadu na to, že bez príslušného procesného úkonu žalobcu, či existencie skutočností, ktorá by ho k tomu oprávňovala s nimi aj konal a dokonca rozhodol), prichádza do úvahy postup podľa § 129 CSP, čo v konkrétnostiach posudzovanej veci vzhľadom na doterajší postup znamená, aby výsledky jeho zistení pokiaľ ide o okruh dedičov po menovanej poručiťelke oznámil žalobcovi, súčasne mu adresujúc výzvu podľa § 129 CSP za účelom odstránenia väd žaloby v časti označenia (identifikovania) subjektov na žalovanej strane, zodpovedajúceho požiadavkám daným ust. § 133 ods. 1 CSP a následne prichádza do úvahy v závislosti od následnej procesnej aktivity, či pasivity žalobcu, zvoliť ďalší príslušný procesný postup.

16. S poukazom teda na zistené nedostatky, keďže rozhodnutie súdu prvej inštancie je z hľadiska vyššie uvedených dôvodov nesprávne, bolo potrebné toto za použ. ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP bez ďalšieho zrušiť a vec vrátiť tomuto súdu na ďalšie konanie (§ 391 ods. 1 CSP), v ktorom je právny názor odvolacieho súdu záväzný (§ 391 ods. 2 CSP).

17. Súd prvej inštancie po vrátení veci odstráni nedostatky súdneho konania tak, ako ich odvolací súd zistil a uviedol v tomto zrušujúcom uznesení, v konaní bude postupovať v súlade s procesnými predpismi upravujúcimi postup súdu prvej inštancie, svojím procesným postupom poskytne účastníkovi konania možnosť realizovať procesné práva zaručené Ústavou Slovenskej republiky, CSP, pre prípad odstránenia väd žaloby bude sa zaoberať tiež všetkými argumentmi a dôkaznými návrhmi účastníkov konania vykonané dôkazy starostlivo vyhodnotí v zmysle zásad uvedených v ust. § 191 CSP a vo veci opätovne rozhodne. Svoje rozhodnutie je súd prvej inštancie povinný odôvodniť v súlade so zásadami uvedenými v ust. § 220 ods. 2 CSP.

18. O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 396 ods. 1, 3 CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).